

Déli Hírlap

Proprietar: „Corvin Editura de Ziar S. p. a.” Timișoara. Administrator delegat—redactor responsabil Dr. Várnay Elemér. Inregistrarea solicitată la Trib. Timiș-Torontal sub. Nr. Fi 494/1938

Redacția și administrația: Timișoara I., Piața I. C. Brătianu No. 3. — Telefon: 28-10. Apare zilnic dimineața, în alară de zilele de după Dumineca și sâmbători.

Szeptember

Irtia Kosztolánszky István

Még napsugaras ég mosolyog a látóhatárra, de a napsugár már letarolt mézőkőn, réteken keresi az egyre hanyatló életenergiát, hogy mosolyával reményt, megnyugvást öntsön a csüggedésbe és eledtesse, hogy az ősz előfutárja: szeptember rideg egykedvűséggel huzta félre Észak szilipjeit, helyet engedve a hervadás hideg csókjának. A fény, a szín, a hang egy árnyalattal tompábbá esz s mindenen meglátszik, hogy az dők fordulópontjához értek s nincsen menekvés: a nagytemetés rendezője: szeptember már megkezdte a szeméző szövését, hogy kellő időben ravatalát is felállíthassa.

Igy mulik el minden; tavasz, nyár, ősz, tél, hogy az elmulásból ismét élet fakadjon. Így mulik el ifjuságunk, férfikorunk, öregségünk, hogy végre sirhanjunk fölött egy újabb nemzedék keresése az élet kincsait, boldogságát és az élnitűdséget minden lehetőségét.

Míg a természet változatait egykedvű megnyugvással vesszük tudomásul, addig az emberiségnek a születés és halál közti változatait nem nézhetjük hasonló felületességgel. Mert valamint a természetnek, úgy az emberiségnek is isteni rendeltetése van.

E szó: rendeltetés, már magában foglalja az emberiség születésének célját, életének irányítását és a cél megjelölését. És mi más lehet a cél, ha nem saját boldogságunk utjának a keresése, kiépítése. Az iránynak pedig mindig ezen cél felé kell haladnia.

Tévelygés és meddő küzdelem az emberiség élete cél és irány nélkül. A nagy világégés utáni látóhatáron, ha itt-ott ki is derül néha, örökös vándorfelhők kupolája takarja el tekintetünk elől a jövő útját, melyet oly szívesen szeretnénk sugarasnak látni. Látni, de anélkül, hogy az odavezető út kiépítésével valami nagyon törődjünk.

Az ember tevékenységének mindenkor, de különösen manapság, az életlehetőségek fáradszatólan kutatásában kell kimerülnie és pedig oly módon, hogy a mindig jelentkező nézeteltérések összeegyeztetésével s a célnak szigorú szem előtt való tartásával az ellentétek hullámai elsimuljanak, a kedélyek megnyugodjanak és a cél, a közös cél: az emberiség célja felé vezető uton a csákány fürgén teljesítse rendeltetését.

Ma nem rólam, rólad vagy róla van szó: ma az egész emberiség boldogságáról van és csak arról lehet szó!

A Ma emberének szomorúan téves világnézetéről tanuskodik ama körülmény, mely az egyesek közti vagyoni eltérések-születte gyűlölködésnek nehéz sziklát nem képes vagy nem akarja az utból elhordani, teljesen megfélemlítve azt, hogy azáltal magának is járhatlanná teszi azt. Míg egy jó szó, egy emberi érzésből fakadó tekintet, egy békülékeny kézzorítás levegőbe repíthetné a legsúlyosabb sziklát is, addig a dac, az irigység, a bosszúvágy, a tehetetlen düh félelmetes tömbbé, növevli azt, melyet aztán nem lehet többé olyan könnyen elgurítani vagy felrobbantani.

Szürke, majd sötét felhők nehezdednek a mai emberiség látóhatárára, melyen keresztül hiába vágyódik, hiába igyekszik a jövő útját fűrkészni: homályban fog maradni mindaddig, amíg a testvérszeretet, megbocsátás, békülékenység tettekben nyilvánuló meleg fénye el nem úzi azokat. A nagy világégés mindenkit elhamvasztó lángjának lohadta-

val szükségszerűleg bekövetkezett helyreállítás műveletek feletti tárgyalások utvesztőiből még sűrűn száll a megnemértés felhője, hogy az aggodalmak horizontját besötétítve, ne lássuk, hogy mi forrong a jövő méhében. Ennek a bizonytalanságnak pedig az emberiség az oka. Igen, mert a vitás kérdések mérlegelésénél mindegyik fél a maga javára kívánja a serpenyőt billenteni.

Még napsugaras szeptemberi ég mosolyog a látóhatárra és ha egyre ha-

nyató energiákat talál is a létfenntartás ösztöne, csüggedés csak azokat érheti, kik a legelső akadály láttára bánatosan hajtják le fejüket, mintegy jelezve, hogy szívesen haladnak ugyan a cél felé, de az akadályból nem kérnek.

És itt találkozunk az élet szeptemberével, melyben az egyre hanyatló energia, bizony, az elmulás, a vég kezdetének útjára lépett, honnan nincs menekvés: a nagytemetés-rendező: az életlehetlenség, gyávaság, a kényelemszeretből fakadó restség az embert, bi-

zony, az állatok nivójára süllyeszti, hol aztán hiába veri mellét, megszűnt olyannak lenni, mivel még érdemes foglalkozni.

A Ma emberek a tavaszt kell vezetőjéül választania. Bizony, mindent elől kell kezdeni, de úgy, hogy az éltető napsugarat ne irigyelje embertársától akkor, mikor az is az életlehetőségek útját kívánja egyengetni.

Vajha meg tudnánk végre érteni, hogy felebaráti szeretet nélkül nincsen emberi élet.

PRÁGA ENGEDETT

A prágai kormány tegnap fentartás nélkül elfogadta a londoni javaslatot — Litvinov élesen támadta a csehszlovák kérdés miatt a Népszövetséget — Prága drámai, izgalmas éjszakája
Hitler ma délután tárgyal Chamberlainnal

Prágában a szerdára virradó éjszaka az események drámai gyorsasággal követték egymást. Jólértesült körök véleménye szerint a csehszlovák kormány hosszas vita után elfogadta London és Páris közös megoldási javaslatát,

de csak bizonyos fentartásokkal és csupán a további tárgyalások alapjául.

Kétségtelen, hogy sem Londont, sem Párisot nem elégitette ki a prágai válasz és ennek következtében került sor a drámai éjszakára. Az angol és a francia követek, akik már este is jegyzéket nyújtottak át, éjjel félhárom órakor megjelentek Benes köztársasági elnöknel és átadták kormányaik

újabb demarsát. Benes kedden éjszaka három órakor a politikai miniszterekkel tanácskozott, majd

reggel hat órakor összeült a teljes minisztertanács, amelynek tanácskozását reggel kilenc órakor fejezték be.

Tegnap délelőtt Prágában összeült az a husztagu bizottság, amelyben a kormánykoalíció pártvezetői és parlamenti csoportjaik vezetői foglalnak helyet. Ez a bizottság

megszövegezte Prága választ

az angol és a francia demarsra. A csehszlovák hivatalos távirati iroda délben két órakor azt jelentette, hogy még nem küldötték el Prága választát.

Franciaország legújabb demarsa rámutat a halogató politika veszélyére

Tegnap délelőtt újabb demarsra került sor Prágában. Ezúttal Franciaország követe Delacroix jelent meg a külügyminiszteriumban és kormányának legújabb demarsát nyújtotta át. A Havas távirati ügynökség értesülése szerint a francia kormány ebben a demarsban rámutatott arra, hogy milyen veszedelmeket idézhet fel a halogató politika. A demars hivatkozott a német kormány döntésére, a német katonai készülődésekre, amelyek semmi kétséget sem hagynak abban az irányban, hogy Hitler és Chamberlain tárgyalásának kudarcra esetén német részről erőszakos lépésre lehet számítani.

Prága fentartás nélkül elfogadta a londoni javaslatot

Prága válasza erre egy hivatalos közlemény volt, amely szerint a csehszlovák kormány választát még

a szerdai nap folyamán átadják az angolilletve a francia követeknek.

Miközben Prágában így kergették egymást az események, addig a Havas távirati iroda jelentést adott ki, amely szerint Prága döntött és minden fentartás nélkül elfogadta az angol-francia javaslatot. A hivatalos megerősítés azonban még mindig késett. A Reuter-ügynökség jelentése szerint az angol külügyminiszterium szintén olyan értesítést kapott, hogy Prága elfogadta a javaslatot, de déli félháromig ezt a hírt a prágai angol és francia követségek nem tudták alátámasztani.

Az angol fővárosban Chamberlain miniszterelnök tegnap délelőtt Baldwinnal tárgyal, tizenegy órakor pedig szűkebbkörű miniszteri értekezlet kezdődött, amelyen elhatározták, hogy

délután három órakor összeül a teljes minisztertanács.

A halogatásra nem volt idő, mert Chamberlain miniszterelnök esztőtök reggelre tervezte utazását Németországba és előzőleg be kellett számolnia a minisztertanácsnak mindarról, amit ma Hitlerrel megbeszél. A minisztertanács össze is ült három órakor, de a prágai kormány hivatalos válasza ekkor még mindig nem érkezett meg. Ez Londonban nagy meglepetést keltett, mert mindenki biztóra veszi, hogy

Prága számára csak egy megoldás létezik: elfogadni az angol-francia javaslatot.

A prágai válasz nem változtat Anglia álláspontján

Chamberlain féltizenkettőkor Simon, Halifax, Hoare miniszterek, valamint Cadogan és Vansittart társaságában tanácskozott, majd később megjelentek a nemzetvédelmi miniszterium vezetői és a vezérkari főnökök. Kétségtelen, hogy úgy politikai, mint

katonai szempontból is megvitatták a helyzetet.

A délutáni minisztertanács előtt olyan vélemény alakult ki Londonban, hogy a csehszlovák kormány

végleges válasza
már semmit sem fog változ-

tatni az angol kormány állás-
foglalásán.

Chamberlain ma reggel indul repülőgépen Hitlerhez

Godesberg, a Rajnamenti városa, amely váratlanul a világtörténelmi jelentőségű események középpontjába került,

innepi díszben várja a mai második megbeszélést Hitler birodalmi vezér és Chamberlain angol miniszterelnök között.

A városa épületein angol és német lobogók diszlenek, Hitler megbízottai már napok óta ott tartózkodtak,

hogy az ünnepi fogadtatást előkészítsék. Hitler Ribbentrop külügyminiszter kíséretében már Godesbergben tartózkodik, ide indult Berlinből Henderson Neville angol nagykövet is. Chamberlain miniszterelnök

ma reggel indul el repülőgéppel Godesberg felé.

Kíséretében sir Horace Wilson és Strang Williams lesznek. A megbeszélésre romániai időszámítás szerint délután négy órakor kerül sor.

A csehszlovákiai magyarok önrendelkezési joga

A Rador jelentése szerint a Magyar Távirati Iroda olyan közleményt közöl, hogy a magyar hivatalos körök meg vannak elégedve a keddi berechtsgadeni megbeszélés eredményével. A jelentés leszögezi, hogy Magyarország teljes bizalommal tekint a további események elé és minden rendelkezésre álló eszközt igénybe vesz a Csehszlovákiában élő magyarok önrendelkezési jogának biztosítására. A Magyar Távirati Iroda jelentése leszögezi, hogy a keddi megbeszélés kizárólag a csehszlovák kérdésre vonatkozott.

Budapestről jelentik, hogy a magyar kormány tegnap este hat órakor minisztertanácsot tartott. Ezen

Imrédy miniszterelnök beszámolt a berechtsgadeni megbeszélésről.

Varsói jelentések szerint nagyon valószínű, hogy Göring marsall vadá-

szatra hívja meg Moscický lengyel köztársasági elnököt, Keletporoszországba.

Churchill Winston, az angol konzervatív párt elnöke, tegnap Párisba utazott, ahol

a nemzetközi helyzet ügyében folytat tárgyalásokat a francia politikai élet vezetőivel.

Benes levelet intézett Daladierhez

Prágai jelentés szerint Benes elnök szeptember 20-án sajátkezű levelet intézett Daladier francia miniszterelnökhöz. A levelet Nekas cseh közegészségügyi miniszter repülőgépen vitte Párisba. A levélre azonban nem érkezett válasz. Prágai lapok írják, hogy Benes szemrehányásokat tett Franciaországnak, amiért négy év előtt ellenezte, hogy Csehszlovákia szer-

ződést kössön Németországgal.

A válasz hallgatás volt.

A német távirati iroda prágai jelentése alapján a berlini lapok írják, hogy a cseh kormány elhatározta, amennyiben azt a fokozódó nyugtalanság szükségessé teszi,

a rögtönítélő bíraskodásról szóló rendeletet a cseh kerületekben is életbe lépteti.

Litvinov kiméletlen támadása a Népszövetség ellen

A Népszövetség közgyűlésén tegnap kezdődött az általános vita. A gyűlés főszónoka Litvinov, a szovjet megbízottja volt, aki

élesen bírálta a Népszövetség működését

és megállapította, hogy a genfi intézmény Abesszínia, Spanyolország, Ausztria és Kína esetében nem teljesítette feladatát, most pedig a csehszlovák kérdésben sem teljesíti. Ma Csehszlovákia belső ügyeibe egy szomszédos állam beleavatkozik és

Csehszlovákia

egy hangosan behírdetett támadás fenyegető hatása alatt áll.

Ahelyett, hogy a népszövetségi egyezményt alkalmazták volna, a Népszövetség véget nem érő vitákba bocsátkozott és így négy népet áldoztak fel, most pedig az ötödik következik. A szovjet népbiztos

az európai hatalmak összehívását kérte,

hogy közös demarsot készítsenek.

„Eleget teszünk kötelezettségeinknek Csehszlovákia irányában”

— Három nappal azelőtt — folytatta beszédét Litvinov — a csehszlovák kormány kérdést intézett a szovjet kormányhoz, hogy hajlandó volna-e segítséget nyújtani Csehszlovákiának abban az esetben, ha Franciaország szerződése alapján ugyanezt

tenné? Erre a szovjet kormány haladéktalanul pontos válaszal szolgált. Genfben való utazásom előtt a francia kormány kérdést intézett hozzánk, hogy mi volna a szovjet álláspontja, ha Csehszlovákiát megtámadják.

Kormányom nevében tökéletes vá-

laszt adtam erre a kérdésre:

Elhatároztuk magunkat arra, hogy az egyezmény értelmében eleget teszünk kötelezettségeinknek és Franciaországgal egyidőben állunk telhető támogatással és támogatással Csehszlovákiával.

A szovjet kormány azt is ajánlotta, hogy a problémát vigyük a Népszövetség elé, mert így felhívják rá a világ közvéleményének figyelmét és egyben tisztázódna egyes államok magatartása is. Ehelyett azonban más intézkedéseket fogantatosítottak, amelyek nem vezethettek máshoz, mint a kapituláláshoz és amelyek következményei csak később mutatkoznak és katasztrófákká lesznek. Nem dolgoznak azok a Népszövetség szellemében, akik

Mussolini meghajtja az elismerés lobogóját Chamberlain előtt

Mussolini tegnap Trevizóban újabb beszédet mondott, amelyben a csehszlovákiai helyzettel foglalkozott.

Ha Csehszlovákia ma válságos helyzetbe került — mondotta — akkor ezt csakis saját magának köszönheti. Ennek oka az, hogy

husz év alatt semmit nem tett a nemzetkisebbségek jogos kívánságainak kielégítése érdekében.

Mussolini beszéde végén bejelentette, hogy tudomása szerint a csehszlovák kormány elfogadta a londoni határozatot.

Mussolini ezután dicsőítő szavakkal emlékezett meg Chamberlain angol miniszterelnök szerepéről,

aki mindent megtett a világbéke megmentése érdekében.

és ezen a téren hatásos közbenjárás is végzett.

A cseh-német határon újabb véres incidensek voltak

A csehszlovák-német határon tegnap éjszaka a támadók és a csehszlovák vámhivatalnokok, valamint határőrök között újabb véres összetűzések játszódtak le Trebini közelében egy támadót megöltek. Éger kerületében a szudetanémet támadók és a cseh határőrök között

harminc perces tüzharc fejlődött ki.

Egy cseh katona megsérült. Hasonló incidenseket jelentenek több helyről. Lengyelország számos városában

tegnap lelkes tüntetések voltak, amelyeken a lengyel lakosok százai vettek részt. Mindenütt

a tescheni kerület visszacsatolását kérték

és határozati javaslatokat elküldtek a köztársasági elnöknek, a külügyminiszternek és Rüd Smigly tábornagnak. A lengyel lapok első oldalán nagy cikket közölnek, amelyekben ragaszkodnak a lengyelek által lakott csehszlovák területek visszacsatolásához.

Chamberlain két-három napig marad Godesbergben

Londonban a tegnap délutáni minisztertanács

két-három óráig tartott.

Utána Chamberlain miniszterelnök Attlee örnaggyal ismertette a minisztertanács határozatait, este pedig a dominiumok képviselőivel is. Hat órakor a miniszterelnök György királynál hosszabb magánkihallgatásos jelent meg. A Reuter távirati iroda értesülése szerint

Chamberlain két-három napig marad Godesbergben,

utána összehívják az angol parlamentet, esetleg rádiószóval fordul az angol néphez.

Tegnap délután az angol külügyi hivatalban Olaszország, Portugália és Lengyelország diplomáciai képviselői jelentek meg. A lengyel követ beje-

lentette, hogy

Lengyelország igényt tart Teschenre és Sziléziára.

A német sajtó Hitler és Chamberlain mai második megbeszélése előtt ama véleményének ad kifejezést, hogy a béke most már biztosítva van.

Német politikai körök tisztában vannak azzal, hogy ha a szudetanémet vidéket vissza is csatolják a birodalomhoz, akkor is sok német marad Csehszlovákia területén. Ezekre vonatkozólag olyan cserét kívánnak, mint amilyen a háború után Görögország és Törökország között volt. Német vélemény szerint Godesbergben nem is annyira a szudetanémet kérdés szabályozásáról lesz szó, mint inkább az európai általános helyzetről.

SOK TIZEZER
megelégedéssel váró bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR”
kálha az összes halnyak között a

LEGJOBB
10 kilogramm tával fűt
egy normál szobát
24 órában át.

Gyártja:
Szántó D. és Fia, Oradea

„ELITE” tüzelvénygyárra. Kárpátok mindenütt. Kúria
délután árnyékát. Képesítet Timozan. Jäger József
és Peter vasereskedés, Bulevardu Carol 36. Forrás
Mária vasereskedés, Strada lanu Văcărescu 36 szám

azért, hogy egy esetleges háborút ma kikerüljenek, biztosítják a holnap világháborúját.

Különösen nem dolgoznak a Népszövetség szellemében, amikor ezáltal a támadók telhetetlen étvágyát elégítik ki szuverén államok megszüntetésével vagy megsemmisítésével.

A prágai kormány manifesztuma bejelenti a döntést Csehszlovákia népének

A prágai kormány tegnap délután hat órakor adta meg a végleges választ, hogy a londoni javaslatot fentartás nélkül elfogadja.

Tegnap este tíz órakor a csehszlovák rádióállomások közölték a prágai kormány hivatalos manifesztumát, amelyben bejelenti Csehszlovákia népének, hogy az angol-francia javaslatot elfogadta.

— Az a válság — mondja a manifesztum, — amely Európát hatalmába kerítette, a tetőpontra lépett. Husz évi csend és békesség után a szomszédból irányuló dinamikus erők békés államunkat fenyegették. Barátaink ekkor úgy találták, hogy országunk békéjét csakis területi áldozattal lehet biztosítani. Hiába ajánlottuk fel, hogy szívesen járulunk a nemzetközi döntőbírárság elé, az angol-francia közös demars ezen ajánlatunkat is elvetette. Olyan válságos helyzet előtt állottunk, amely országunkat alapjában rendítette volna meg. Elnökünk nem tehetett mást, mint hogy elfogadta ezt a megoldást.

— A csehszlovák kormány továbbra is vezeti az ügyeket és a megoldási tervet a nemzetgyűlés elé terjeszti ama okokkal egyetemben, amelyek a megoldás elfogadására készítették. Államunk függetlenségét és szabadságát az új keretek között is biztosítani fogjuk. A londoni határozat alapján diplomáciai tárgyalások indulnak meg.

A kiáltvány ezután felhívja az ország minden társadalmi osztályának tagjait, hogy őrizzék meg hidegvérüket, ne tüntessenek ne hallgassanak az uszítókra, a kormány biztosítja a rendet és a nyugalmat és gondoskodik állampolgárainak védelméről. A kiáltvány a határvidék német lakosságához is intézett néhány szót, amelyben biztatja a németeket, hogy ne aggódjanak jövőjük miatt. Ezt a megoldást kellett választanunk — mondja a kiáltvány befejező részében — mert a nagyhatalmak nem akartak háborút kezdeményezni miattunk és más békés megoldást nem találtak.

A prágai rádióállomás jelentette, hogy a csehszlovák kormány a bankokra és a biztosítóintézetekre moratóriumot léptetett életbe. Meghatározzák majd, hogy a bankok milyen arányban fizethetik ki a betéteket.

A régi számfejtési rend visszaállítását kéri a nyugdíjasok

A számfejtési munkálatok meggyorsítása

A temesvári adóhivatalokban folyamatban van a szeptemberi nyugdíjak számfejtése. Az eddig megszokott hat nap helyett most csak négy napig tart a számfejtés és ezen körülmény, valamint a nyugdíjasok nagy száma miatt

naponta sokat kell várakozni az öreg nyugdíjasoknak, hogy sorra kerüljenek.

A számfejtési munkálatok meggyorsítása érdekében a hármasszámú adóhivatal, amelynél a Józsefváros-

ban és Erzsébetvárosban lakó nyugdíjasok jelentkeznek, felszólítja a nyugdíjasokat, hogy a szeptemberi nyugdíjra jegyezzék fel, hogy polgári, katonai, vagy vasúti nyugdíjasok-e. Ezenkívül jegyezzék be a nyugdíj-könyv számát is a szövegbe és a végösszeget betűkkel is írják ki. Tegnap különben a nyugdíjasok megjelentek Jeleriu Ioan dr. pénzügyi vezérfelügyelőnél és kérték, hogy

a nyugdíjak számfejtésére állítsák vissza a régi rendet.

Feljelentette férjét és fiát hogy a teljes elzúllásról megmentse mindkettőt

Egy éjszakai rablótámadás drámai fejleményei

Az aradmegyei Szentpál községben lakó Szanda Ferenc idős gazdálkodó az elmúlt év áprilisában egyik éjszaka gyanus neszt hallott az udvaron. Fel akart kelni, hogy megnézzé ki járt kint, de hirtelen felpattant az ajtó és két férfi lépett be a szobába. Az egyik férfi erősfényű villanylámpát tartott a kezében és a megriadt gazdálkodó szemébe világított, a másik pedig rákiáltott a gazdára és feleségére, hogy adják elő a pénzüket és ne kiáltssanak segítségért, mert különben megölik őket. Szanda Ferenc és felesége vonakodtak a pénzt átadni, mire megkötözték őket és

kinzásokkal akarták kicsikarni tőlük megtakarított pénzüket.

Amikor így sem tudták meg, hogy a

házaspár hol rejtegeti a pénzt, átkutatták az egész lakást. A fali óra mögött találtak egy köteg bankjegyet, míg az egyik fiókban nagyobb mennyiségű aprópénzre bukkantak,

összesen 35.000 lej volt a zsákmány.

A pénzt magukhoz vették és újabb fenyegetések után elmenekültek. Szanda Ferenc és felesége, akik a villanylámpa vakító fényétől nem tudták megállapítani, kik voltak a rablók, csak másnap reggel mertek jelentést tenni a csendőrségen az éjszakai rablótámadásról.

A csendőrség megindította a nyomozást, amely azonban eredménytelen maradt. Néhány hónappal később azután névtelen levelet kapott

a csendőrség, és a levél írója közölte, hogy

a rablótámadást Hausel János gazdálkodó és több társa követte el.

A csendőrség erre újból megindította a nyomozást és ekkor Hausel János beismerte, hogy fiával, a tizenkilenc éves Hausel Péterrel, valamint Farkas Jánossal és ennek sógorával, Balogh Mártonnal együtt fosztotta ki a Szanda-házaspárt. Elmondotta azt is, hogy amíg fia és Balogh Márton fegyverrel a kezükben a ház előtt örköltek, addig ő és Farkas János átkutatták a gazdálkodó lakását és amikor a pénzt megtalálták, mind a négyen elmenekültek.

Hausel János és társai az aradi törvényszék elé kerültek, amelynek tárgyalásán kihallgatták Hausel feleségét is. A tárgyalás drámai jelenete az volt, amikor Hausel Jánosné sirva bevallotta, hogy

ő írta a névtelen levelet, amelyben feljelentést tett férje és fia ellen.

Tudomásom volt a rablóról — mondotta zokogva az asszony — és hetekig kínzott a lelkiismeret. Nem tudtam, hogy mit tegyek, mert a férjemről és a fiamról volt szó. A teljes elzúllásról akartam őket megmenteni, amikor feljelentést tettem ellenük.

Attól tartottam, hogy még más büneslelményeket is elkövetnek, ha ezért a tettségért nem bünhődnek.

Hausel János és fia a törvényszéki

„A siker nemcsak hogy szerfölött kielégített, hanem gyakran egyenesen bámulatba ejtett”, írja Dr. W. P. ben a HIRISAN.PASZTA-ról. Ekcémánál, mindennemű bőrbajok és bántalmaknál felülmulhatatlan. Tubusok 44 és 85 lei árban gyógyszerárakban és drogeriákban

tárgyaláson is beismerő vallomást tettek, de Farkas János és Balogh Márton tagadták, hogy résztvettek volna a támadásban. Az aradi törvényszék Hausel Jánost öt évi fegyházzal, a fiát egy évi börtönnel sújtotta, míg Farkas János és Balogh Márton egyenként három évi börtönbüntetést kaptak.

Felebbezés folytán az ügy a temesvári ítélőtábla elé került, amelynek tegnapi tárgyalásán Lintia Livius dr. ügyvéd, Farkas János és Balogh Márton védője, rámutatott arra, hogy Hausel János évek óta

ellenséges viszonyban élt

Farkas Jánossal és Balogh Mártonnal. Több per is volt köztük és Hausel János most úgy akar rajtuk boszszut állni, hogy őket is börtönbe juttassa. Végül védecei felmentését kérte. Az ítélőtábla beigazolt, hogy látta bűnösségüket és ezért Farkas János és Balogh Márton

büntetését jóváhagyta.

Hausel János büntetését két évre, fia büntetését pedig hat hónapra csökkentette.

A spanyol köztársasági kormány hajlandó az idegen önkénteseket eltávolítani

A Népszövetség tegnapi ülésén feltűnést keltező bejelentés történt, Negrin, a spanyol köztársasági kormány elnöke bejelentette, hogy kormánya hajlandó viszályozni az összes idegen önkénteseket, akik a köztársaságiak oldalán harcolnak. Hozzátette azt is, hogy kormánya azokat is visszaküldi, akik 1936 július 16, vagyis a spanyol polgárháború kirobbanása óta szerettek spanyol állampolgárságot. Negrin szerint nemzetközi bizottságot kellene kijelölni az önkéntesek elszállításának ellenőrzésére. Ezután egy tekintélykormány Spanyolországban ismét biztosítaná a réggen várt békét.

A Népszövetség az indítványt elfogadta és intézkedett, hogy az ellenőrző bizottságot összeállítsák. Természetesen kérdéses, hogy Franco tábornok milyen álláspontot foglal el ebben a kérdésben.

Nappal hentes és házmester éjszaka pedig álarcos lakásfosztogató

Bucurestiben különösen a nyári idény alatt ismeretlen tettesek számos lakást fosztottak ki. A rendőrség sokáig hiába nyomozott a titokzatos fosztogatók után, míg végre megállapította, hogy a tetteseket nem a bűnözők világában, hanem a dolgozó

polgári társadalom sorában kell keresni.

Kiderült ugyanis, hogy a fosztogatókat Sas Iguác és Darvas Mátás erdélyi származású bucaresti lakosok követték el. Mindketten nappal polgári foglalkozást űztek, Sas hentes, Darvas pedig házmester volt éjszaka azonban

fekete álarcon és különböző álkulcsokkal szerelték fel magukat és sorra fosztogatták a lakásokat.

A rendőri nyomozás folyamán megállapították, hogy a betörők rendkívül óvatosan jártak el. A kizemelt lakásba minden alkalommal először becsengettek, hogy bátha csatlakoztak információkba és a lakás tulajdonosa mégis otthon tartózkodik. Olyan álkulcsok voltak, hogy egyetlen zár sem tudott ezeknek ellentállani.

Ugy a két lakásfosztogatót, mint orgazdát letartóztatták.

Hollandiában a függetlenség biztosítására mozgulom indul meg

A holland vezető körök kezdeményezésére az ország területén kiáltványt terjesztettek, amelyet egy miniszter, a helyettes miniszterelnök, a tengerészeti vezérkari főnök és más méltóságok is aláírtak.

A kiáltvány aláírói erkölcsj felfegyverkezésre buzdítják a holland népet,

hogy az összes erők egyesüljenek a legfőbb cél biztosítása: Hollandia függetlenségének és szabadságának megvédése érdekében.

= HIREK =

Szeptember 22
Csütörtök
Moric

762 szeptember 22-én született Abu Nuvasz, arab költő. Kora gyermekségében megvakult és az iskolában mindent — kivéve az írást és olvasást — hallás után tanulta meg. Már korán kezdett a verseléshez és költeményeiben, amelyeket nagyszámú tanítványainak tollba mondott, bátran, sőt vakmerően ostromozta a közállapotokat és a nagyurak hibáit. Összes versét körülbelül háromszáz évvel halála után 1122-ben gyűjtötték össze Alexandriában, Abu Nuvasz versei az újabb korban több kiadást értek meg és sokat fordított azokról németre Kremer bécsi nyelvész és műfordító.

1814 szeptember 22-én ült össze a bécsi kongresszus és akkor beszélték meg a napoleoni háborúk után Európa újrendezését. Királyok, fejedelmek, uralkodó hercegek, miniszterelnökök hemzsegték akkor Bécsben, ahol Sándor orosz cár is megjelent nagy udvartartással. A kongresszus alkalmával rengeteg mulatságot, bált és operaelőadást rendeztek. A bécsi kongresszust tréfásan táncoló kongresszusnak nevezték el.

1863 szeptember 22-én született Versecen Herceg Ferenc, a világhírű regényíró. Mai hetvenötödik születésnapja alkalmából, kifejezett kívánsága következtében, Budapesten a nyilvános ünneplések elmaradnak.

A legkisebb villamos motor

Egy temesvári óras bámulatraméltó alkotása

Az emberi ügyesség gyakran abban lelf mesterkedő kedvét, hogy rendes dolgok kicsinyített mását készít el. Akadt az írásnak olyan művésze, aki olyan kicsiny területre, aminő egy rendes levélbéllyeg, ezer szót írt le. Hallottunk olyan nyomdászról, aki olyan apró bibliát készített, amelynek magassága alig két centiméter. Műszaki folyóiratokban olvastunk olyan műszerészekről, akik tenyérén elférő tüköletes és járó autót szerkesztettek. Nemrég a rádió mint valami csodát kürtölte világra, hogy egy budapesti fiatalember olyan villamosmotort készített, amely kis dobozban elfér.

Temesvár most lepípálta Budapestet, mert városunkban olyan parányi villamosmotor készült el, amelyhez képest a budapesti valóságos óráis, A temesvári villamosmotor mindössze három milliméter magas és egyetlen tömör darabból van készíthető. A motor négyfázisú és három volt feszültségű, másodpercenként ötszáz fordulatot végez. A burkolatával, talpazatával, valamint a rája szerelt zúzóból való ventilátorral együtt egy centiméter magas és ugyanolyan széles. A pinkó motor két hónap alatt készült, a legfinomabb szerszámokkal és természetesen nagyító üveggel. Bámulatos, hogy a kicsike motor milyen tökéletesen működik és hajtja a ventilátort.

Románia, sőt valószínűleg Európa legkisebb villamos motorját Sabadus János óras készítette, aki Irtz Hermann belvárosi üzletében dolgozik. A kicsinye motort már sok szakember csodálta meg és gratulált készítőjének.

— Templomszentelés Szinérszegen. Szinérszeg község vasárnap, szeptember 25-én ünnepel. Lazarescu Vasile dr. karánsebesi püspök vasárnap szenteli be a szinérszegi görög keleti templomot. Az ünnepségre Temesvárról és más helyekről nagyszámú közönség utazik Szinérszegrre.

A jó öreg Chamberlain aki kereskedőnek indult és ma Európa sorsát tartja a kezében

A történelmi események sorozatában, amelyeknek mostanában tanui lehetünk, a világ sorsának irányítói között kétségkívül jelentős helyet foglal el Chamberlain Joe Neville, Angia hetven éves miniszterelnöke. A jó öreg Chamberlain — amint Londonban becézik — különösen akkor hívta fel magára a világ közvéleményének figyelmét, amikor idős kora ellenére először életében repülőgépre szállott és Hitlerhez repült, hogy a vi-

lágbeke megmentéséről tárgyaljon. Nem is lehet csodálni, hogy ezek után a Nobel-békedíj legesélyesebb jelöltjének őt tekintik.

Chamberlain Joe Neville, nem volt mindig politikus. Bizonyára kevesen tudják róla, hogy élete nagyobb részében kereskedő volt, aki hatalmas vagyont gyűjtött. Atyja, akit politikai kortársai a „nagy Joe” néven emlegettek, Austin nevű fiából katonát, Nevilleből pedig kereskedőt akart

nevelni. Austin nem követte az atyai utasítást, hanem egyetemi tanulmányai után azonnal a politikával kezdett foglalkozni. Neville azonban engedelmesebbnek bizonyult, ő a kereskedelmi pályára lépett és eltűnt a világ szeme elől, amennyiben az Atlanti óceánon levő Bahama-szigeten telepedett le. Ötven éves volt, amikor hatalmas vagyon birtokában, megunt a kereskedő éghangu életét és visszatért Londonba, hogy a családi szenvedély hívó szavának engedelmessé, ő is politizáljon. A Chamberlain-család ugyanis arról volt híres, hogy a politikai életben és közpályán szereplő legtöbb férfit adományozta Angliának.

Londonba való visszatérése után Chamberlain Neville megnősült. Feleségül vette Cole Annét, aki olyan nemeslelkű asszony volt, hogy Birmingham angyalának nevezték. Ez az asszony él ma is az oldalán, ez az asszony imádkozott a Westminster-templomban a békéért, miközben férje a légi viszontagságokkal megküzdve, Hitlerhez repült. Ezért lett a moszkvai utcai csepelék alantas előlölésének célpontja.

Chamberlain imádja feleségét. Minden áldott reggel együtt sétálnak gyalogosan a Hyde-parkban. Barátai nincsenek a miniszterelnöknek. Nem szeret senkit, de szereti házját, bízik az angol nép nemes elhivatottságában. A jazzmuzikát gyűlöli és rajong a békéért. Aki politikai pályafutásáról beszámolnak, azok megállapítják, hogy voltak ugyan sikerei, de dicsőségesebbek eddig nem volt mondható.

— Kihallgatások Marta Alexandru dr. királyi helytartónál. Furlugian Octavian, Karasmege volt prefektusa tegnap kihallgatáson jelent meg Marta Alexandru dr. királyi helytartónál, akit kinevezése alkalmával üdvözölt. A királyi helytartó azután fogadta Tautu kerületi pénzügyi vezérfelügyelőt, aki a hatáskörébe tartozó ügyekről tett jelentést.

— Egyházi kinevezések. Pacha Agoston megyés püspök Temeszlatinára Kandler Ede ottani káplánt Kisszentpéterre Juhász Tibor dettai káplánt és Nagylakra Borsos Lajos újpécsi káplánt nevezte ki plébánosnak. A püspök ezenkívül Schäffer József gyarmatjai káplánt Nagyözre, Heintschei Ernő nagyözi káplánt Dettára, Lux János nagyszentmiklósi káplánt pedig Karánsebesre helyezte át. Az újmisék papok közül a püspök Ochsensfeld Mihályt Nagyszentmiklósrá, Plesz Jakabot Gyarmatára és Zens Adámot Újpécsre nevezte ki káplánoknak.

— Szigoruan tilos a vasuti sineken való járkálás. Az utóbbi időben számos esetben életunt emberek úgy követtek el öngyilkosságot, hogy robozó vonatok elé vetették magukat. A vasuti vezérigazgatóság ennek megakadályozására rendeletet adott ki, amelyben illetéktelen személyeknek megtiltja a vasuti sineken és a vasuti pályaudvarok területén való járkálást. A vasuti alkalmazottak szigorú rendeletet kaptak, hogy minden ilyen esetben vegyenek fel jegyzőkönyvet és indítsák meg az eljárást. Míndazokat, akik jogtalanul mutatkoznak a vasuti pályákon és az állomások területén, tíz naptól egy hónapig terjedhető elzárással és ötszáz lefőtől ezeröttszáz leig terjedő pénzbírsággal sújtják.

ELHALASZTOTTAK A LEGVÉDELMI GYAKORLATOT. Az egész országban a mai napra tervezett légvédelmi gyakorlatot a jövő esztőtörtök, szeptember 29-re halasztották el.

— Összeverekedtek a vasuti váróteremben. Muntean Florea és Malaj Florea vidéki legények a jözevárosi állomás várótermében összeverekedtek. Verekedés közben a tizennyolc éves Muntean Florea kést rántott és ellenfelé karjába szurta. A verekedésnek az állomási rendőrség vetett véget, amely megindította az eljárást a legények ellen.

— Időjárás. Tegnap napsugaras, derűs idő volt. A hőmérő délután négy órakor árnyékban husz fok meletet mutatott. Délben Bucarestiben árnyékban mindössze tizenhét, a napon ellenben harminc fok melet volt. Várható időjárás mára: változó felhőzet, az ország nyugati felében túlnyomóan derűs, gyenge légáramlás északi irányból, a hőmérséklet nem változik. Basarabiában eső lehetséges.

— Leleplezett nagyarányú csempészség. Szatmáron nagyszabású csempészséget lelepleztek le, amelynek ügynökei az előjelek szerint az ország nagy részét behálózták. A szatmári rendőrség egyfk kommisszárusa ugyanis a szatmári városháza előtt gyanúsban viselkedő egynt figyelt meg, aki ruhája alá rejtve csomagot vitt. A kommisszárus kérdéseire zavaros válaszokat adott, mire bekisérték a rendőrségre. A nyomozás folyamán kiderült, hogy kitűnően megszervezett csempésztársaság működéséről lehet szó, amelynek tagjai a csempésztáruat rendez postai csomagokban küldötték el az ország egyes városai. A csomagokon feladóképpen rendezésről egy-egy nem létező személy neve szerepelt. A rendőrség a csempészszerzőt tagja után nyomoz.

... és ismét
csábitanak a káprázatos
tengeri utazások!

Őszi földközítengeri utazások
a fehér
„MILWAUKEE”
luxusbajóval

Nagy Hapag keleti utazás
okt. 5-től 23-ig / Ára Lei 21000.— től

Hapag-utazás Nyugat-Afrika és Egyenlítőig
okt. 30-tól nov. 23-ig / Ára Lei 21500.— től

A Golf-áram
tropikus hajójába

„MILWAUKEE” luxusbajóval
Nyugat-India, Mexicóba és
New Yorkba
1939 Január 6-tól márc. 2-ig / Ára ca. Lei 30000.—

Karácsonyi és szilveszteri utazás
az atlanti óceáni szigetekre
1938 dec. 20-tól 1939 Január 6-ig / Ára Lei 18000.— től

Mindig jól utazni a
HAMBURG-AMERIKA
LINIE
hajóival

Hamburg-Amerika Linie S.A.R.
Timișoara 1., Str. Mercy 1. Tel. 36-66

A csodatévő szabó

Angliában él és honfitársai szerint világhírré emelkedett volna, ha a világ közvéleménye most nem volna más természetű csodákra kíváncsi. Az angol szabómester ujjának gyanús megfejtethetlen erejű kisugárzása van, amely tüzzre lobbantja például az elébe tartott faágat. Egy haldokló tizenegy éves leányt a csodálatos ujjak meggyógyítottak. A szabó az ujjában bujkáló természetfeletti erőt üzleteltette és a csodatévő ujjak szép kis vagyont varázsolta már össze.

— A Bánáti Egyetemes Nyugdíjgyűléslet kéri azon tagjait, akik nyugdíjait az egyesület útján vették fel, hogy azonnal jelenjenek meg könyveik átvételé végett, mert e hóban a nyugdíjait csak személyesen lehet felvenni az illetékes adóhivataloknál. Elnökség.

— Halalos esés a szekérről. Nagyözs községben Parison Lajos hatvankilenc esztendős gazda a mezőről hazafelé menet leest egy kukoricával megrakott szekérről, amely szerencsétlenül rajta. Az idős földműves olyan súlyos sérülést szenvedett, amelyekbe néhány óra múltán belehalt.

* Dr. Kakuk János sebész főorvos e hó 26-tól kezdve ismét nyel szanatóriumában.

— Halálozások. Meghaltak: Becey Éva született Csomok hetvenhat éves, Contrea Maria született Secosan hetvenhat éves.

MA és mindennap!

MA és mindennap!

A DACIA kávéház és bár

helyiségeiben műsor, zene, tánc

CAPITOL APOLLO

Péntektől országos premier, évadnyitó előadás!

Csavargók

Ziehrer csodaszép operettje
CARL LAMAC mesteri
rendezése, Cziffra Géza
szövegkönyve.

Paul Hörbiger
Lucie Englisch
Gretl Theimer
és Erika Drusovics
a belgrádi Operettszínház
primadonnája.

A legnagyobb nemzetközi siker!

diplomáciai nyelv

A diplomáciai nyelvet, illetve ennek a nyelvnek a művelését a közvélemény mindig sima modoru embereknek képzelte el. A diplomáciai nyelvezet képe mindenki előtt úgy élt, mint a lehető leghalkabb nyelvezet, amely olyan finom, hogy ez a finomság gyakran az ösztönös rováására érvényesül. A napokban ennek a hitnek követőt kellemtlen meglepetés érte. Moszkva rádióadóján új hang jelentkezett, mely bizony nem nagyon válogatott kifejezések között, illetve talán a legdurvább kitételeket válogatta ki, amikor világpolitika ellenlábásának küldött üzenetet. Azok, akik a rádióban biztató jeleket kerestek az általános enyhülés irányában, borzongva hallgatták ezeket az új szavakat, a diplomáciai nyelvezet új szavait, amelyek detronizálták a finomságot és a durvaságot ültették helyére.

Megszüntették a lugosi és dévai rőrdkveszturát. A belügyminisztérium rendelete értelmében több olyan város rőrdkveszturáját megszüntették, amelyek vármegyei székhelyek. Ezek között szerepel Lugos, Déva és Marosvásárhely. A rőrdkveszturák és a kveszturák károk továbbra is helyükön maradnak.

Október tizenötödikéig nyújtják be az idegenek okmányait. munkaügyi miniszter meghozta az idegenekre vonatkozó okmányok benyújtási határidejét. rendelkezés alapján az idegenek okmányait a szokásos évi ellenőrzésre. munkaügyi miniszter figyelmezteti az idegeneket akik ellenőrzésre kötelek jelentkezni, hogy további haladékt semmi szín alatt nem ad és akik mulasztják okmányok benyújtását, hogy nem jelentkeznek idejében, minnan körülmények között a törvény teljes szigorát fogják szenvedni.

Temesvárot megkezdődtek az őszi rőrttségi vizsgák. Tegnap délután a goga-liceumban működő vizsgáztató bizottság előtt román nyelvből és írodalomól volt írásbeli vizsga. Ma délelőtt matematika és latin nyelvből, délután pedig francia nyelvből tesznek a jelöltek írásbeli vizsgát, amelyeknek eredményét két nap múlva kihirdetik.

Kikötő munkás sulyos balesete. A román kikötőben nagymennyiségű vasat rakároztak el az uszályhajóban. Az egyik munkás, hogy gyorsabban fejezze be a munkát, az előírtnál nagyobb mennyiségű vasat terhelte meg a villanyemelődarut, amely összetört és rázuhant Lador Gheorghie gépészre. A szerencsétlen embert életveszélyes belső sérülésekkel kórházba szállították.

Réztábla a kapu alatt

Külföldi okleveles orvosok különbözőzeti vizsgálja

Miért kell a nosztrifikálás után újabb vizsgára menniök?

Temes megyében hatszáz, Temesvárott háromszáz réztábla hirdeti a kapu alatt, hogy orvos lakik a házban. Ha a tábla üvegből, pléhből, vagy más anyagból is van, Cronin világ-hírű regénye óta az orvosok cégéret mégis csak réztáblának nevezik. Bizony ezek közül a réztáblák közül sok annak a veszélynek van kitéve, hogy belepi a zöldrozsda, amióta kiadták a rendeletet, hogy azoknak az orvosoknak, akik külföldön szereztek oklevelüket, most

vizsgát kell tenniök.

Pedig az érdekelt orvosok szabályszerűen nosztrifikáltatták diplomájukat és megkapták a működési engedélyt.

A rendelet azokat az orvosokat illeti, akik 1919. év óta mostanáig kapták meg oklevelüket valamely külföldi egyetemen. Románia orvosi testületének mintegy kétezer ilyen tagja van.

A temesvári orvosi kamara területén száználvan orvost érint a rendelet.

Existenciába vágó rendelkezés ez. mert előírja, hogy az orvos, akit beidéznek erre a vizsgára, annak letételéig függessze föl gyakorlatát. Ugyancsak kimondja azt is a rendelet, hogy az ilyen vizsgát sikertelenség esetén nem lehet megismételni, a vizsgabukott orvos pedig nem folytathatja gyakorlatát.

A külföldön szerzett orvosi oklevelék nosztrifikálása a bevett törvényes gyakorlat alapján két részből állott. Az első rész a diplomák egyenjogúsítása a belföldön szerzett diplomákkal, a másik pedig

a tulajdonképpeni nosztrifikáló vizsga.

Az orvos a maga külföldi diplomájával elment valamely hazai egyetemre, ahol összehasonlították a tantervek és lecke-könyvek alapján, hogy az orvos a külföldön megtanulta-e ugyanazt a

tudományos anyagot, amelyet a belföldi tanulmányokkal bíró orvosok elsajátítottak. Mivel az orvosi fakultások tananyaga az egész világon körülbelül egyforma, a hazai egyetemen rávezették a külföldi diplomára az egyenjogúsági — ekvivalási — záradékot. Diplomájával azután az orvos elment az egészségügyi minisztériumba, ahol elrendelték a nosztrifikálási vizsgát. Ez a minisztérium megbízottjának jelenlétében egyetemi tanárok által ment végbe. A vizsga klinikai gyakorlatból és elméletből állott, nehéz volt és hetekig tartott.

Ennek letétele után rávezették az oklevélre a nosztrifikálást.

A külföldi diplomás orvos ezek után megkezdhetette orvosi gyakorlatát és meg is kezdte.

Most az történt, hogy a minisztériumi felülvizsgáló bizottság megállapítása szerint abban az időben amikor a nosztrifikálások történtek érvényben volt egy rendelet, amely szerint az érdekelt orvosoknak nemcsak a tulajdonképpeni nosztrifikálási vizsgát kellett volna letenniök, hanem előzetesen,

a diploma egyenjogúsításakor is szükséges volt bizonyos tanulmánykülönözeti vizsga.

Erről azonban annak idején az orvosoknak nem szólt senki sem és nem kívánták tőlük ezt a vizsgát. Most azt követelik tőlük, hogy ezt a vizsgát tegyék le.

Az érdekelt orvosok országos mozgalmat indítottak. Hogy mit kérnek azt már megirtuk. Méltányos elbárást kívánnak, megfelelő időt a vizsga letételére és lehetőséget annak esetleges megismétlésére, főleg pedig gyakorlatuk folytonosságát a vizsga letételéig. Tehát nem zárkóznak el a vizsgától, hanem csak humánus elbárást kérnek.

Kubán Endre

Az egészségügyi ellenőrzés eredménye. A városunkban folyó egészségügyi ellenőrzés során eddig száznegy különböző ipari, gyári és kereskedelmi vállalatot vizsgáltak felül abból a szempontból, hogy azokban eleget tettek-e a közegészségügyi törvény követelményeinek. Az ellenőrzés során körülbelül kétezeröttszáz hivatalos utasítást adtak a törvény végrehajtásával kapcsolatban. Hozzávetőlegesen huszonegy emberrel vettek orvosi vizsgálat alá és az ezek között talált betegeket kórházba, vagy orvosi kezelésbe utalták. A közegészségügyi offenzíva tovább folyik.

Harmine késszurással megölték. Cernauti közelében holtan találták Sincuc Traian huszonekét éves fiatalembert. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a fiatalembert harminc késszurással megölték. A rendőrség hét egyént vett őrizetbe, akiket a gyilkosság elkövetésével gyanúsítanak.

A betörések egész sorát követte. el. Megirtuk, hogy a rendőrség elfogta Halpern Jenőt, aki a Notre Dame iskolanővérek iskolaépületébe behatolt és az irodából nyolvanhétézer lelt elvitt. Halpern Jenőt a rendőrségen kihallgatták és ekkor kiderült, hogy ezenkívül még öt betörést követett el Temesvárott. A nyomozás még folyamatban van.

Egyezmény Anglia és Kína között. Tokiói jelentések érdekes megegyezésről számolnak be, amely Anglia és Kína között jött létre. A japán jelentés szerint Csangajceek a Birma és Yunnan közötti birtokában levő terület két ötöd részét átengedte Angliának, amely ennek fejében hadianyaggal látja el a kínai marsallt. A megegyezés további pontjai értelmében Anglia anyagilag támogatja Yunnanban repülőterek és utak építését, azonkívül Birmában, Indiában és a Maláj-szigeteken teret biztosít a japánellenes kínai propagandának.

Fiatal diák öngyilkossága. Gropsian Ionel tizenkilenc éves diák, aki a temesvári Diaconovici Loga-liceum hetedik osztályú tanulója volt, a krassómegegyel Gerlistye községben revolverrel mellbélte magát és meghalt. Gropsian Ionel, akinek édesanyja Gerlistye községben tanító, az elmúlt évben egy tantárgyból megbukott. Összel javító vizsgára jelentkezett, amely azonban nem sikerült. Valószínűleg ez keserítette el annyira, hogy az öngyilkosságot elkövette. Olyan hírek is elterjedtek, hogy a diák szerelmes volt és tanulmányait abba akarta hagyni, mert az volt a terve, hogy megnősül. Lehetőségek, hogy terve elé akadályok kerültek és ez adta kezébe a fegyvert. A fiatalembert beszállították az oraviceai kórházba, ahol meghalt.

Cadum kenőcs gyógyítja a pattanásokat

Cadum kenőcs megszüntíti a pattanásokat és eltünteti azokat. Utána sima és bársnyos arc barmarad. A bőrbetegségekből származó szenvedéseknek elejét veheti, ha ide-ében használja e csodás szert. Azonnal megszüntíti a viszketegséget, enyhít és gyógyít minden bőrgyulladást vagy irritációt. Cadum kenőcs fejtulmulhatatlan kiütések, sebek, pattanások, csalánkiütés, rüh ótvár, furunkulus, bőrhámítás, aranyér, és rovarcspékek ellen.

LELKESZÉK ES DIAKONUSOK KATONAI SZOLGALATA. A nemzetvédelmi minisztérium véleményt kért a kultuszminisztériumtól, hogy behívhatók-e katonai szolgálatra azok a lelkészek és diakonusok, akik nem teljesítnek parochiákon szolgálatot. A kultuszminisztérium válaszában közölte, hogy a szent szinódushoz fordul döntésért. Abban az esetben, ha a szent szinódus a nemzetvédelmi minisztérium kérelme javára döntene, egy a negyvenegy éven aluli lelkészeket és diakonusokat a sorozási törvény alapján katonai szolgálatra hívják be.

A temesvári fogház adminisztrátorának áthelyezése. A Capitala című lap jelentése szerint Mihut Alexandru, a temesvári fogház igazgatóját Reoccea Alexandru helyére a suceavai fogházhoz helyezték át.

Református konferencia Ujmosnicán. A bányási református egyházmege nő szövetsége vasárnap, szeptember 25-én Ujmosnicán konferenciát rendez. A temesvári református lelkészi hivatal felkéri a nőszövetség tagjait, hogy a konferencián minél nagyobb számban vegyenek részt. Indulás Temesvárról — valószínűleg autóbusszal — vasárnap reggel történik. Érdeklődők közelebbi felvilágosítást a református lelkészi hivatalban kaphatnak.

Téglákat loptak. Postelnicu Gheorghie városi tisztviselő jelentést tett a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek ellopták a háza előtt felhalmozott nagymennyiségű téglát. A nyomozás megindult.

Leégett egy villanytelep. Targu Juiuban a villanytelep géptermeben robbanás történt, amely tüzet okozott. A lángok az egész épületet elpusztították és a város sötétségben maradt. A kár husz millió lei. A robbanás okát még nem ismerik.

Visszarendelték az angolok a Földközi-tengeri flottát. Londonból jölerésült körök jelentése szerint az angol Földközi-tengeri flottát, amely egy régebbi terv alapján a Földközi-tenger keleti részébe hajózott, váratlanul visszarendelték a laladó állomáshelyére. A tengerészeti minisztérium intézkedését a nemzetközi helyzet fejleményeivel magyarázzák.

Vigyázati Szélhámos a láthatáron! Az Erzsébetvárosban napok óta egy jó megjelentésű, bőbeszédű fiatalember szélhámoskodik. Szőke, vállas, magastermetű és jólszabott szürke ruhát visel. A házak kapujában megnézi a lakók jegyzékét, aztán kiválaszt valakit, akiről gondolja, hogy nincsen odahaza. Beállít az illető hozzátartozójához azzal, hogy megbízásból jött. Elmondja, hogy a távollevő családfő valamit vásárolt és nincsen elég pénze, vagy valami baj érte, amely miatt kiadása támadt. Kisebb-nagyobb összeget nevez meg azzal, hogy őt kérték meg a pénz átvitelére. Hangoztatja, hogy a dolgot sürgős, mert megbízója vár a pénzre. Néhány helyen elutasították ugyan, más helyeken azonban sikerült pénzt kicsalni. A család aztán kiderült, amikor a családfő, akire hivatkozott a szőke fiatalember, hazakerült. Az érdekelték a szélhámos ellen feljelentést tettek az erzsébetvárosi rendőrségen.

Mentőkurzus. A temesvári mentőtársulat mentőtanfolyamot tart az első segélynyújtás ismeretéről. A tanfolyam ingyenes és azon férfiak és nők egyaránt résztvehetnek. A tanfolyam előreláthatólag nyolc hétig tart és október 10-én este kezdődik. A mentőtöthonban hetenként két előadás lesz. Beiratkozni lehet a mentőtöthonban és október 9-én délelőtt tízenegy órakor, a mentőtöthonban levő értekezleten, amikor az előadások időpontját is megállapítják.

Színház

A kolozsvári magyar színház legjobb erői mutatkoznak be holnap este a temesvári közönségnek

Holnap, pénteken este kezdi meg vendégjátékát a kolozsvári magyar színház. Már az első előadás igazolni fogja a kolozsvári színház magas szellemi és technikai felkészültségét. A megnyitó előadáson Alfréd Ghery sok sikert elért darabja, a Hatodik emelet kerül színre. A francia vígjáték elragadó meséje és kitűnő szerepei alkalmat adnak, hogy

a közönség megismerje a társulat legjobb színészeit.

A második darab, amely előadásra kerül, Meller Rózi színdarabja, a Vallomás, amelyben az író személyes élményét dolgozta fel. Vasárnap este kerül színre Bó-

kay Jánosnak, A rossz asszony című vígjátéka, amely a szerzőt az ünnepektől színpadi írók sorába emelte. Ezt a darabot a kolozsvári színházban maga a szerző rendezte és Temesvárott is a szerző rendezői utasításai szerint kerül színre.

Az első bemutatók között tartozik

Nyíró József havasi színjátéka, a Jézusfaragó ember is. A kolozsvári színház a legnagyobb gondossággal készült fel a színjáték temesvári előadására és ezért Erdélyből hozatnak fenyőágakat és fenyőrönköket, hogy a színpad valóban az erdélyi havasok levegőjét lehelje.

Az első előadások műsora egyébként a következő:

Péntek, szeptember 23, este 9 órakor:
Hatodik emelet, (Alfréd Ghery világhírű vígjátéka eredeti díszletekkel, Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Sándor Stefj, Rajnai Elli, Paál Magda, Deésy Jenő, Jenei János, Nagy István, Mészáros Béla, Tóth Elek, Lantos Béla, Rajnai Sándor stb. Rendező: Szabados Árpád.)

Szombaton, szeptember 24-én, délután öt órakor: Vallomás. (Meller Rózi színdarabja, írói sikerű színműve. Főszereplők: Fényes Alice, Mészáros Béla, Paál Magda, Nagy István, Tóth Elek, Tompa Sándor, Csóka

József stb. Mérsékelt helyekkel.)
Szombaton este, szeptember 24-én, 9 órakor: Hatodik emelet.

Vasárnap, szeptember 25-én, délután 6 órakor: Hatodik emelet.

Vasárnap, szeptember 25-én, este 9 órakor: A rossz asszony. (Bókay János óriási sikerű vígjátéka. Főszereplők: Fényes Alice, Erényi Böske, Benes Ilona, Harmath Jolán, Paál Magda, Nagy István, Mészáros Béla.)

Hétfőn, szeptember 26-án, este 9 órakor: A rossz asszony.

Kedden, szeptember 27-én, este 9 órakor: Prometheus. (Eftimiu Victorinak Budapesten is óriási sikerrel játszott monumentális drámája. Ra-

gyogó kiállításban, Fordította: Kádár Imre. Főszereplők: Nagy István, Fényes Alice, Jenei János, Paál Magda, Benes Ilona, Tóth Elek, Deésy Jenő, Lantos Béla, Mészáros Béla stb.)

Szerdán, szeptember 28-án, este 9 órakor: Jézusfaragó ember. (Nyíró József havasi színjátéka, a múlt évad legnagyobb magyar színpadi sikere. Pazar kiállításban, az egész társulat felléptével: Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Paál Magda, Nagy István, Tompa Sándor, Czopán Flóri, Mészáros Béla, Tóth Elek, Csóka József, Lantos Béla, Deésy Jenő, Réthelyi Ödön, Fülöp Sándor stb.)

Csütörtökön, szeptember 29-én, este 9 órakor: Jézusfaragó ember.

Jegyárak 15 lejtől 85 leig, a mérsékelt árú előadások jegyei 10 és 50 le között váltakoznak. Jegyvelővel hétfő délelőtt tíz órától a színházi pénztárnál

Szendrei kapta meg az aradi színházat is. Aradon — miként jelentettük — Szendrei Mihály és Kozma Hugó színigazgatók kérték a városi színházat. Vlad Alexandru tábornok-főpolgármester most hozta meg a döntést és a magyar előadásokra az aradi színházat Szendrei Mihálynak engedte át. A színházat Szendrei Mihály nem fizet bért, ellenben a ruhatárát és a büffét neki van joga bérba adni. Szendrei Mihály most már nekilátott társulata végleges megszervezésének.

Szemüveg kell
a gyerekeknek?!
Hol vegyük?...
Iermesztesen
Kecskenéni-nél
Timişoara I, I. G. Duca 2 szám

Mozi

ERNST WALDOW
az UFA filmgyűjtésének kiváló jellemzője

MŰSOR:
Csütörtök, szeptember 22.
Apollo: Királyok kongresszusa (német film).
Capitol: Könyvi nők (angol film).
Scala: Maria Walewska (német film).
Rivoli: A kereszt jegyében (angol film).

Patikák éjjeli szolgálat
CSÜTÖRTÖKÖN, szeptember 22-én a szolgálati beosztás a következő:
Az I. kerületben az Alba Iulia-utcaiban levő Kun-gyógyszertár.
Az II. kerületben a Maresal Joffre-utcaiban levő Schul-gyógyszertár.
Az III. kerületben a Carol-utcaiban levő Kellier-gyógyszertár.
Az IV. kerületben a Dragalina-téren levő Craciun-gyógyszertár.
Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratelian Panaioth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Az izzó jelvény

A Déli Hírlap eredeti regénye

Irta **Károty József**

(Minden jog, a fordítás joga is, fenntartva.)

27

Egy szombati napon küldönc jelentkezett pécsetes írással. Barker ígátottan bontotta fel, átfutotta és lelkendezve hívta Dalsyt:

— Jőjj Dalsy! Itt az írás. Nyugalmazott kapitány vagyok. Visszanyertem a szabadságomat. Szabad ember vagyok.

— Ugy véled? — évődött vele Dalsy.
— Nem vagyok egészen szabad ember. A te rab-szolgád vagyok. Rajk reám bílnecseket urnóm és zsar-nokom.

Két kar fonódott a nyaka köré és két lihegő, nedves, izzó ajak tapadt a szájához.

Ez volt utolsó napjuk a bungalóban.

Másnap Barker megkapta esedékes havi fizetését. A legszükségesebbeket összecsomagolták, a fészerből előhozatták Dalsy autóját és azután szinte lopva hagyták el egy verőfényes vasárnap délelőtt a szektort és az ezred állomáshelyét. Dalsy ült a volán-nál, mellette Barker. A hátsó üléseken a böröndöket helyezték el.

Hosszu ideig hallgattak. Csak amikor a kaszinó épületét már elnyelte mögöttük a távolság, szólalt meg Dalsy.

— Hová is megyünk, William? — kérdezte.

— Londonba, mindeneségem. Kertes házamban úgy elbujunk a világ elől, hogy nyomunkra sem akadnak. Akarod Dalsy?

— Veled akár a világ végére is elmegyek.

Rajongva tekintett a férfire, azután megkönnyeb-bülten felsóhajtott:

— Adjunk hálát Istennek, hogy kiszabadultunk a pokolból!

V. rész: **Scotland-Street**

1.

A scotland-streeti házban minden zug, minden butor Maryre emlékeztette Barkert. Néha, amikor Dalsy a kertben sétált és egyedül maradt gondolataival, úgy érezte, hogy mégsem cselekedett helyesen

törvényes felelőségével szemben. Mégis meg kellett volna kísérelnie, hogy valamiképpen kiszabadítsa az oroszok karmai közül, de nem úgy, ahogy Wilson ezredes megkövetelte tőle. Néhány napi tépelődés után elhatározta, hogy cselekedni fog. A külügyi hivatal segítségét fogja kérni. Tervét közölte Dalsyval.

— Gondolod, hogy eredménye lesz? — kérdezte Dalsy kételkedve.

— Én mindenesetre diplomáciai közbelépést kérek, hiszen angol alattvaló.

— Megkísérelheted. De alig hiszem, hogy az angol diplomácia tehetne valamit.

Barker jelentkezett a külügyi hivatalban, ahol jegyzőkönyvet vettek fel és mindent megígértek. Ezzel Barker megnyugtatta lelkiismeretét.

Néhány nap múlva felkereste Hollingtonékat, akiknek mindent elmondott Maryről és magáról. Dalsyról azonban hallgatott. Nagyon jól ismerte a londoni álszenvedést, amely nyomban pálcát törne felette. Hollington végighallgatta, néhány semmitmondó szóval igyekezett is megvizsgálni, de Barker kiérezte Hollington szavaiból, hogy a további összeköttetést nem tartja kívánatosnak, hiszen a rokonság már megszűnt.

Barker külföldön is nyugalmazott kapitány, akinek karrier-vonata befutott a végállomásra. Barker eleinte azt hitte, hogy tévedett. De hamarosan meggyőződött az ellenkezőjéről. Legközelebbi látogatása alkalmával nem is fogadták. Nyelt egyet és ezzel el is intézte Hollingtonékat.

A mérték azonban ezzel még nem telt be. Barátai és ismerősei keresztlínéztek rajta, mintha levegő lenne. Volt flandriai parancsnoka néhány mondat után faképnél hagyta. Azzal metegedőztött, hogy a klubban már várja a rendes bridge-párti.

Barker azt hitte, hogy Londonban megtudták nyugelombavonulásának igaz okát. A valóság az volt, hogy az exszkluzív társaság, amelyhez eddig tartozott, elidegenedett tőle, amíért fiatal és erőteljes katona léteire nyugalomba vonult.

Nem maradt más választása, mint a végleges visszavonulás. Rájött arra, hogy semmi keresnivalója többé abban a társadalmi osztályban, amelyért négy évig Flandriában küzdött és szenvedett és amelynek igazságát az indiai határon a vörös csillag igazsága ellenében megvédte. Eleinte fájt neki ez a kitaszítotttság. Csakhamar azonban tullette magát rajta, hiszen a kertes ház a Scotland-Streeten meleg és

boldog menedéket nyújtott számára.

Barkernek jólesett a semmittevés. Zavartalanul gondolkodhatott. Gondolatai gyakran röpködtek Mary körül. Minden szoba, minden butor, minden csecebecse rája emlékeztette. Néha, amikor a ke-kavicsa könnyű lépések alatt megzörrentek, felriadt llyenkor azt hitte, hogy Mary sétál künn. Mikor azután az ablakhoz lépett, mosolygott a hallucináció. Hiszen Daisy sétált a kertben.

2.

Gondfelhők kezdtek Barker feje fölött tornyosulni. A nyugdíj első részlete hamarosan elfogyott. A második részlet még sokára volt esedékes. Azotőprengett, miként juthatna valami jövedelemhez a polgári társadalomban? Szívesen dolgozott volna, de semmihez sem értett. Azzal tisztában volt, hogy a katonai ismeretekkel nem sokra megy a polgári életben. Hiszen ha egyedül lenne, nem sok gondot okozna a megélhetés. Egyszerűen csomagolna és kivándorolna valamelyik gyarmatra. Ott majd csak elten-gődnék valahogyan, miként annyian eltengődnék. De nem volt egyedül. Dalsyt nem ránthatta magáva a mélységbe, a bizonytalanságba. Sokkal jobban szeretete, semhogy kitenné a megpróbáltatásoknak.

Minél rohamosabban fogytak a shillingek, anná szomorúbb és levertőbb lett Barker.

Dalsy többször kérdezte tőle, hogy voltaképpen mi a baja, de mindig valami tréfával kitért a válasza elől. Végül is, amikor már az autón is tuladott és mindössze néhány pencére zsugorodott egész vagyona, kérdés nélkül is megmondta, mi bántja?

— Ez az egész? — nevetett Dalsy. — Sose nyugtalankodj. Majd szerzek én pénzt.

Barker rámeredt Dalsyre. Szólni akart, de nem jött ki hang a torkán.

— Megnyugtatlak, William, tisztességes uton — módon. Van a bankban egy kis pénzem. Még a szü-leim helyezték el a nevemre. Ebből majd felveszek valamit.

Barker ellenvetéseket tett:

— Ezt a pénzt nem fogadhatom el. Ez a pénz a tiéd. Szükséged lehet rá. Sose lehet tudni, mi történhetik.

Dalsy elszorodott. Szemeiben könnyek csillogtak.

— William, te már nem szeretsz engem — szólt halkán.

(Folyt. köv.)

SPORTESEMÉNYEK

Belgrád-Temesvár városközi mérkőzés lesz vasárnap délután városunkban az Electrica-pályán

Belgrád városközi mérkőzés lesz vasárnap délután Temesvárott. Belgrád válogatott együttese vendégszerpel ezen a pályán városunkban.

Ellenfele Temesvár válogatott labdarúgó csapata lesz.

Belgrád város válogatott csapatai válogatott mérkőzéseknek. Az első mérkőzés tavaly októberben Belgrádon volt és akkor a jugoszláv főváros válogatott csapata győzött 4:1 arányban. A vasárnapi mérkőzésre mindkét csapat kijelölte már csapatát. Temesvár válogatott csapata a következő felállításban küzdni: Pavlović (Eichler) — Gerber (Gerber), Kohl (Galgóczy) — Kósa, Kotormányi, Gáll (Wetzer)

III) — Bindea (Cucula), Bedő, Marcu (Thierjung), Schwartz, Malita (Voda). Belgrád csapatának összeállítását a következő lesz: Puhar (BSK) — Angielkovic (Jugoszlavia), Dubat (BSK) — Keeskés (Jedintvo), Brocsics (Jugoszlavia), Gyokics (Jugoszlavia) — Timanics (BASK), Lach (BASK), Bojovics (BSK). Tanasevics (BASK), Zezevics (BSK). A belgrádi játékosok közül sokan állandó tagjai a jugoszláv válogatott csapatnak és így

Belgrád együttese tekintélyes játékerőt képvisel.

A nagy érdeklődéssel várt mérkőzés az Electrica-pályán délután fél óra körül kezdődik.

Milyen európai válogatott csapat szerepel Anglia ellen?

Egyes csapatot akarnak kiállítani az angol válogatott ellen

A nemzetközi labdarúgó szövetség elhatározta az előkészületeket az október 26-án Londonban eldöntésre kerülő Anglia-Kontinens válogatott mérkőzésre. Az olaszok október 23-án a prágai válogatottal játszanak és ezért nem akarták játékosok adni az európai válogatottaknak. A nemzetközi szövetség és az olaszok között megindult tárgyalások azonban eredményre vezettek és az olaszok mégis rendelkezésre bocsátják játékosait.

A válogatás munkáját az olasz Mauro, a csehszlovák Pelikán tanár és a holland Lotsy végzik. Mauro és Pelikán ismerik a középeurópai futballistákat, míg a holland Lotsy a nyugat-európai futballanyag ismerője. Sportörökben nagy érdeklődéssel várják, hogy milyen csapatot állítanak szembe Anglia legjobb tizenegy játékosával. Ha a válogató bizottság az egység elvét tartja szem előtt,

akkor a kontinens csapatában helyet kaphat Planicka, a kitűnő csehszlovák kapus és a prágai krekkek közül Bican, Nejedly és Riha. Az olasz játékosok közül Foni és Rava, a válogatott hátvédpár, Andreolo centerhalf és Meazza, Piola, Ferrari és Colaussi csatárok. A román jelöltek Bodola, Dobay és esetleg Bindea. A magyar játékosok közül szó lehet Biró, Lázár, Dudás, Sárosi dr. és Zsengeller szerepléséről. Német játékosok közül Sesta, Pesse, Kupfer, Streitle és Stroh, a svájciak Minelli és Vernatti nevű játékosai, Bakhuyse holland kapus, a belga Braine és a jugoszláv válogatott jobbszélső Sipos, kerülhetnek be esetleg a válogatottba. Ha a kontinens együttese nem lesz csak nagy nevekkel összeállított mintakollektívó, akkor bizonyára megalakítható olyan csapat, amely sikeresen szállhat szembe a legjobb angol csapattal.

PRAGÁBAN TARTJÁK A KK-BIZOTTSÁG ÜLÉSÉT

A Közép-Kelet Kupabizottság október 8-án ülést tart. Szó volt arról, hogy az ülés Bucarestben lesz, de Pelikán tanár, a csehszlovák megbízott beteg és ezért az ülést Prágában tartják meg. Valószínű, hogy a KK-bizottság közgyűlését fogják Bucarestben megtartani.

VASÁRNAP RUSZCSUKBAN JÁTSZIK A ROMÁN B-VÁLOGATOTT

Román B-válogatott csapata vasárnap Ruszcsukban vendégszerpel, ahol ellenfele a bolgár B-válogatott együttes lesz. A szövetség máris megkezdte az előkészületeket a B-válogatott összeállítására. A kapus Radulescu Petrica lesz, míg a hátvédpárt Duce és Felecan fogják alkotni. A fedeztető tagjai Barbulcsen Pop Vasile, Feraru és Nistor közül kerülnek ki. A jobbszélső Oana vagy Bogdan, jobbsszélső Moldoveanu. A csatáros irányítója előreláthatólag Reiter, a CAMT csatára lesz, akit szintén Bucarestbe hívtak válogató mérkőzésre. Amennyiben nem felelne meg, akkor valószínűleg Zăinescu kerül a helyére. A balszárnyat pedig Prassler és Popescu Gica fogják alkotni. A bolgárok a játék vezetésére Radulescu Costel kérték fel.

francia Capdeville vezeti a román-német mérkőzést

A román szövetség a vasárnapi román-német válogatott mérkőzés vezetésére a francia Leclerc játékvezetőt kérte fel, aki azonban visszautasította a meghívást. A francia játékvezetők központjának indítványára ekkor a francia Capdeville játékvezetőt választották, akit a németek is elfogadtak és így vasárnap Capdeville lesz a játékvezető.

A Slavia csak tavasszal játszhatik Bucarestben

Az idei KK győztes Slavia csapatát meghívták Bucarestbe, ahol kétszázötven ezer lel ellenében az egyik hétköznapon kellett volna játszania. A Slavia azonban nem fogadta el a meghívást, mert őszi programjának túlterhelése miatt újabb mérkőzések lejátszására nem vállalkozhatik. Ilyen körülmények között csak tavasszal játszhatik a prágai kupagyőztes Bucarestben.

NEM IGAZOLTÁK A SPORTUL STUDENTESC-UDR MÉRKŐZÉS EREDMÉNYÉT

A Nemzeti Bajnokság bizottsága ülést tartott és úgy határozott, hogy a Sportul Studentesc-UDR mérkőzés eredményét nem igazolja, mert a resicai csapat óvást jelentett be a fővárosi csapat Mihaflescu nevű játékosának igazolása ellen. A nemzeti bajnokság ezenkívül felfüggesztette

„DAC” gyermekkocsik **„FOCA”-nál**, 1. kerület, strada Mercy 5 sz. nyole napra a Sportul Studentesc Dumitrescu Tache nevű játékosának játékjogát.

= KÖZGAZDASÁG =

Egységes munkásszindikátusok létesülnek az egyes királyi helytartóságok területén

A kormány tagjai Cristea Miron patriárka-miniszterelnök elnöke alatt minisztertanácsot tartott, amelyen Ralea munkaügyi miniszter előterjesztette az egységes munkásszindikátusok megalakítására vonatkozó tervezetet, amely szorosan az új alkotmány rendelkezései alapján áll. A tervezet alap gondolata, hogy minden egyes királyi helytartóság területén egységes munkásszindikátusokat létesítsenek. Minden egyes szakmának külön

szervezete lesz, melynek első feladata a szakmai érdekek védelme. Az egyes szakmai szervezetek egy felsőbb kerületi szervezetbe tömörülnek, míg a fővárosban minden szakmának külön központi szervezete lesz. Ezen szervezetek létesítésével egyidejűleg a jelenlegi általános munkásszövetséget és a szindikátusokat feloszlatják.

Ralea munkaügyi miniszter a napokban a sajtónak nyilatkozatot ad a törvénytervezet alapvonalairól.

A NEMZETKÖZI HELYZET KIHATÁSA A TÖZSDEKRE, Londonban, ahol már napok óta estek az árfolyamok, tegnap a tőzsdei irányzat nem volt határozott és az egész vonalon tartózkodás volt észlelhető. Párisban is tanácstalanság mutatkozott a tőzsen, lanyhuló árfolyamok mellett, Berlinben bizakodó a hangulat, a részvényárfolyamok emelkedtek. A prágai tőzsde vezetősége elhatározta, hogy a zavaros helyzetre való tekintettel a prágai tőzsde forgalmát egyelőre szünetelteti.

Megújírták az értékpapírok tőzsdén kívüli forgalmát. A nemzetgazdasági minisztérium rendelkezése szerint tilos a jövőben részvényeket, kötvényeket és másnemű értékeket szabadforgalomban árusítani. A rendelkezés értelmében ezen értékek értékesítése a jövőben csak a tőzsdén keresztül történik.

Hivatalos devizaárfolyamok, Egyiptomi font 690-700.35; holland forint 75.40-76.40; drachma 0.99-1.05, —1-1.07; német márká 38-39; belgas 23.67-24.01; pengő 25, 26.50-27; török font 82-83; angol font 683-688; olasz líra 7.172; orosz korona 33.81-34.36; cseh korona 4.77-4.89; leva 1.24-1.30; palesztinai font 673.44-683.79; svájci frank 31.60-32.69; dinár 2.898-3.05; dollár 140.97-142.14. Az első árfolyam a vételt, a másik az eladást jelenti. Az árfolyamokban bentfoglaltatik a 38 százalékos devizafelár.

A munkakamara megkezdte a mesterkönyvek kiadását. A munkakamara által megkezdtek az új törvény értelmében a mesterkönyvek kiállítását. Naponta körülbelül négyszáz mesterkönyvet állítanak ki és igyekeznek a munkát minél előbb befejezni. A munkakamara a jövő héten közleményt ad ki és ebben közölni fogja azokat az ipari ágakat, amelyeknek munkakönyvei elkészültek és átvehetők. A lehetőség szerint közölni fogják a munkakönyvek tulajdonosainak névsorát is.

A buza irányzata még mindig lanyha. A buza irányzata lanyha, de a lucernamag irányzata rendkívül megszárdult és az ára is jelentősen javult. A piaci árak a következők: buza 78 kilós 385, tengeri 345, zab 490, új jense 500-550, takarmányárpa 350, tavaszi árpa 405, korma 270, bányai repce 590 káposztarepce 610, kismalmi lisz 30/70-es beosztásból 760, nagymalmi lisz 780 lei százkilónként, új vörös lóheremag 17, lucernamag 48 lei kilónként.

A repülőgépen szállított cikkek viteldíját felemelték. A légügyi minisztérium a repülőgépen exportált élelmiszerek viteldíját az eddigi 12 százalékról 24 százalékra felemelte. Ugyanakkor a repülőgépen behozott cikkek viteldíját 25 százalékkal emelték.

Építőmesterek küldöttsége a közmunkaügyi miniszternél. A munkaadók szindikátusában megszervezett temesvári építőmesterek elhatározták, hogy közvetlenül Ghelmegeanu közmunkaügyi miniszterhez fordulnak a bányás építőmesterekre sérelmes rendelkezések orvoslása céljából. A temesvári építőmesterek emlékiratot készítettek, melyben feltárják helyzetüket és az építőszakmára sérelmes új törvényszakaszok megváltoztatását kérik. A küldöttség, amely Braun Ferenc, Niederkorn Mátyas és Keller Ferenc építőmesterekből áll, holnap utazik Bucarestbe.

Árucseraforgalom rendezése Jugoszlávia és Románia között. Tegnap jugoszláv bizottság érkezett Bucarestbe, amely a romániai nyersolajtermékeknek Jugoszláviába történő kivitelének és viszont jugoszláv résznek Romániába való behozatalának módjait tárgyalja meg.

Tizennyolc tona aranyat küldtek Londonból Baselbe és Budapestre. A Reuter ügynökség jelent Londonból, hogy a croydoni repülőtérről tizennyolc tona aranyat indítottak el kilenc repülőgépen. Az arany egyik részét Baselbe, a másik részét pedig Budapestre szállítják.

Visszaesett megynkben a dohányjövédék jövedelme. A temesvári dohányjövédék hivatalnak a költségvetési év első felére vonatkozó kimutatásából kiderül, hogy a dohányjétel és más jövedéki cikkek eladásából származó jövedelem a tavalyi hasonló időszakhoz viszonyítva, megesappant, amennyiben a jövedéki igazgatóság bevétele idén 6,518,561 lelei kevesebb, mint 1937. év április-augusztus hónapjaiban. Tavaly óta a legtöbb jövedéki cikk árát emelték, az áremelkedés a dohánynál, játékkártyáknál 4,92 százalékos, a sónál 66,02 százalékos és a lőpornál 8,05 százalékos. A jövedéki bevételek csökkentése arra enged következtetni, hogy a lakosság fizetőképessége csökkent, különösen az az városi lakosságra, amelyre a bevételekcsökkenés kétharmad része esett.

Rádió

CSÖTÖRTÖK, SZEPTEMBER 22.

Bucuresti, 6.30: Ritmikus torna, rádió-híradó reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok, 13. Időjelzés, időjárás, kulturális hírek sport, vízállásjelentés, 13.10: Deli hangverseny közvetítése, Közben: Sporthíreknek adása, 13.40: Gramofonlemez, 14.15: Hírek, időjárásjelentés és rádióhíradó, 14.30: Gramofonlemez, 15: Hírek, 16.45: Előadás, 19: Időszerű anyag, 19.15: Lemezek, 20: Előadás, 20.15: Lemezek, 20.45: Olasz dalok, 21.05: Időszerű anyag, 21.20: Könnyű zene, 22: Hírek, 22.20: Könnyű zene, 22.45: Zenekari hangverseny, 23.45: Hírek.

Budapest I., 7.45: Torna, Utána: Gramo-

fon, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.05: Lemezek, 13.30: Hírek, 14.30: Könyvi zene, 15.35: Hírek, 17.15: Asszonyok tanácsadója, 17.45: Hírek, 18: Zongorajáték és ének, 18.40: Előadás, 19.10: Orgona-hangverseny, 19.55: Előadás, 20.20: Cigány zenekar muzsikál, 21: Hangjáték, 23.05: Hírek, 23.30: Katonazene, 24.10: Táncczene, 1.05: Hírek.

Budapest II., 19.15: Előadás, 19.55: Cigányzenekar muzsikál, 20.30: Angol nyelv oktatás, 21: Hírek, 21.25: Lemezek, 22.40: Katonazene.

Bécs, 19: Táncczene, 20: Hangverseny, 21.10: Szórakoztató zene, 23.30: Hangverseny.

Belgrád, 19.15: Lemezek, 21: Népdalok, 21.30: Szimfonikus hangverseny, 23.20: Táncczene.

Milánó, 23.30: Tarka zene, 23.15: Szórakoztató hangverseny.

Prága, 19.20: Könnyű zene énekszámok-

kal, 20.25: Operarészletek, 23.20: Táncczene.

Varsó, 20: Kézzongorás verseny, 20.30: Szórakoztató zene, 22: Opera.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 23.

Bucuresti, 6.30: Ritmikus torna, rádió-híradó, reggeli torna, háztartási és orvosi tanácsok, 13: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, sport, vízállásjelentés, 13.10: Deli hangverseny közvetítése, 13.40: Lemezek, 14.15: Hírek, időjárásjelentés, 14.30 Lemezek, 15: Hírek, 16.45: Előadás, 19: Időszerű anyag, 19.15: Lemezek, 20: Előadás, 20.15: Lemezek, 20.40: Előadás, 20.55: Weber: A büvös vadász című operájának előadása. Szünetekben hírek, 23.45: Hírek.

Budapest I., 7.45: Torna, utána hang- lemezek 11.20 Felolvasás, 11.45 Felolvasás, 13.45: Hangverseny, 13.30: Hírek, 14.50: Zenekari hangverseny, 15.35: Hírek, 17.15: Diákfőlőra, 17.45: Hírek, 18: Előadás, 18.25

Zongorajáték, 19: Sport, 19.10: Cigányzenekar muzsikál, 20.10: Felolvasás.

Aida című opera előadása, 21.30: ügyi negyedóra, 22.30: Hírek, 24.10: gányzenekar muzsikál, 1.05: Hírek.

Budapest II., 19.10: Előadás, Gyorsírási tanfolyam, 20.15: Cimbanghangverseny, 21: Hírek, 21.35: Közzene.

Bécs, 19: Ének, 20.20: Lemezek, 21: Lemezek, 21.30: Zenekari hangverseny.

Belgrád, 19.50: Lemezek, 21: Népdalok, 22: Zenekari hangverseny, 23.20: Táncczene.

Milánó, 18.15: Táncczene, 22: Lemezek, 23: Katonazene, 24.15: Táncczene.

Prága, 19.20: Könnyű zene, 21: Zenekari hangverseny, 22: Szimfonikus hangverseny.

Varsó, 19.10: Zongorajáték, 20: Dalok, 20.30: Tarkazene, 22.10: Zenekari hangverseny.

1 leies hirdetések

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 4, II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cârjan 8 - Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobanților 2. - Harmadik kerület: Hellenbein-trafik, Piata Lahovari

1 szó ára 1 lei, vastagabb betűvel 2 lei.
A legolcsóbb apróhirdetés 10 szóig 15 lei.
Legolcsóbb hirdetés: leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz negyedik kerület: Marsch-trafik, Piata Kúti - Nograd-trafik, Livoli mellett - Olaru-trafik, Piata Dragulina 6 - Vitez-trafik, Boulevard Carol 54 - Galgoczy-trafik, Strada Brătianu 15 a. Telefon 8-49

Állást keres

Villanyszerelő

állandó fix alkalmazást keres. Cim Abraham István, IV. kerület, Piata Kúti 1. szám, (2514)

Az ország egyetlen vendéglátó ipari SZAKLAPJA a

Gazeta

Restaurantilor si Hotelierilor Vendéglősök és Szállodások Lapja

TIMISOARA I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendéglátóasztalán.

Lakás

Háromszobás

napos lakás a második emeleten november 1-re kiadó, E. K. Thomas, I. kerület, Str. I. G. Duca 8. (2395)

Btorozott szobákat keres

két hétre a kolozsvári magyar színház, lehetőleg a színház közelében. Címeket sürgősen a színházhoz leadni, telefon 20.29.

HITELES FORDÍTÁSOKAT

román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven. Továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések, bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón gyorsan és pontosan vállal: elsőrangú munkaeöktől támogatva.

N. MAGDU

román nyelv- és gyorsírótanár, Bucuresti és Timisoara városok volt első fordítója. Timisoara I., Piata Brătianu 2. szám (Krayerrel szemben).

Nyári vasúti menetrend

Érvényes 1938 május 15-től.

Vonatok indulása		Vonatok érkezése	
Timisoara, Domnita Elena állomásról		Timisoara, Domnita Elena állomásra	
Aradra motorvonat	1.10	Aradról motorvonat	4.00
Aradra személyvonat Oradeáig (csatlakozás Budapest felé)	4.25	Aradról személyvonat Oradeáról	7.29
Aradra motorvonat	7.30	Aradról személyvonat	9.24
Aradra gyorsvonat Oradeáig (csatlakozás Budapestre)	8.35	Aradról motorvonat	11.46
Aradra motorvonat	10.15	Aradról személyvonat Oradeától	13.50
Aradra személyvonat Oradeáig (csatlakozás Budapestre)	12.35	Aradról motorvonat	15.46
Aradra motorvonat	14.20	Aradról személyvonat Oradeától	17.35
Aradra személyvonat (csatlakozás Budapestre)	16.20	Aradról motorvonat	19.25
Aradra személyvonat Oradeáig	19.42	Aradról gyorsvonat Oradeától	21.48
Aradra motorvonat	22.20	Aradról motorvonat (Budapestről gyorsvonat)	23.46
Bucurestibe Rapidvonat	7.55	Bucurestiből gyorsvonat	7.00
Bucurestibe Szimplon	12.11	Bucurestiből személyvonat	16.10
Bucurestibe személyvonat	12.00	Bucurestiből Rapidvonat	19.37
Bucurestibe gyorsvonat	22.45	Bucurestiből gyorsvonat	23.10
Caransebesre motorvonat	4.30	Caransebesről személyvonat	6.30
Caransebesre motorvonat	10.00	Caransebesről motorvonat	12.25
Caransebesre személyvonat	23.20	Caransebesről motorvonat	23.02
Turnu-Severinbe személyvonat	17.47	Turnu-Severinből személyvonat	9.53
Lugojra motorvonat	6.12	Lugojról motorvonat	20.48
Buziasra motorvonat	5.40	Buziasról motorvonat	7.53
Buziasra motorvonat	8.25	Buziasról motorvonat	13.16
Buziasra motorvonat	11.00	Buziasról motorvonat	16.12
Buziasra motorvonat	13.55	Buziasról motorvonat	18.54
Buziasra motorvonat	16.45	Buziasról motorvonat	21.50
Buziasra motorvonat	19.30	Buziasról motorvonat	23.16
Cenadra motorvonat	8.00	Cenadról személyvonat	6.47
Cenadra motorvonat	14.27	Lovrinról motorvonat	10.35
Cenadra személyvonat	18.05	Cenadról motorvonat	12.58
Lovrinra motorvonat (Jimboleaig)	11.10	Cenadról motorvonat	20.00
Crucenire motorvonat	8.10	Lovrinról motorvonat	17.10
Crucenire motorvonat	13.40	Cruceniről személyvonat	6.40
Crucenire személyvonat	18.12	Cruceniről motorvonat	11.55
Jimboiára személyvonat	1.30	Cruceniről motorvonat	17.15
Jimboiára motorvonat	6.20	Gieráról motorvonat	20.38
Jimboiára személyvonat	7.40	Jimboiáról személyvonat	5.55
Jimboiára személyvonat	13.25	Jimboiáról személyvonat	9.56
Jimboiára személyvonat	18.30	Jimboiáról Rapidvonat	12.00
Jimboiára Rapidvonat	19.47	Jimboiáról személyvonat	16.00
Lieblingre motorvonat (Jebelen át)	4.50	Jimboiáról személyvonat	21.36
Resitára személyvonat (Oravita felé)	7.35	Resitáról személyvonat	7.06
Resitára motorvonat (Oravita felé)	11.35	Resitáról motorvonat	10.41
Jamra motorvonat (Oravita át)	13.20	Jamról motorvonat (Oravita át)	17.05
Resitára személyvonat (Versec és Bazias felé)	16.25	Resitáról személyvonat (Belgrádból)	20.10
Resitára motorvonat (Oravita felé)	20.20	Resitáról motorvonat	21.23
Radnára motorvonat	5.10	Radnáról motorvonat	7.29
Radnára motorvonat	10.45	Radnáról motorvonat	13.00
Radnára motorvonat	14.18	Radnáról motorvonat	15.48
Radnára motorvonat	19.00	Radnáról motorvonat	21.12
Iarmatára motorvonat	16.30	Iarmatáról személyvonat	6.08
Iarmatára személyvonat	18.40	Iarmatáról motorvonat	17.38
Stamorára motorvonat	5.57	Stamoráról motorvonat	8.45
Stamorára motorvonat	11.13	Stamoráról személyvonat (Belgrádból)	11.32
Stamorára motorvonat	14.50	Stamoráról motorvonat	14.47
Stamorára személyvonat (Belgrádig)	19.50	Stamoráról motorvonat	17.37
Valcanira motorvonat	7.45	Valcaniról személyvonat	6.53
Valcanira motorvonat	14.00	Valcaniról motorvonat	13.08
Valcanira személyvonat	17.40	Valcaniról motorvonat	20.15
Ionelre motorvonat	8.50	Ionelről motorvonat	7.24
Ionelre motorvonat	14.49	Ionelről motorvonat	13.46
Ionelre motorvonat	20.3	Ionelről motorvonat	19.20

A Banca Timisoarei epuleteben modern

4 és 3 szobás lakás

és egy üzlethelyiség azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timisoarei házközelégénél

Lakótársnőt

keresek, akinek bútorra van. Bulev. Regina Elisabeta 1/b, Földszint 1. (253)

Adás-vétel

Perzsaszőnyeg

legjobb kivitelben legolcsóbban készítettük. zsákszőnyegek, gyapjúk, fonalak, a landóan választékban, Szőnyegszövőműhelyünk díjtalanul, Porszivót köcsönzünk, Oriental, IV. kerület, Bulevardul Berthelot 5. szám. (252)

Oserépkályhát

és takaréktűzhelyt veszek, IV. kerület, Strada Muresianu 10, Portás. (250)

Ólmat

ócska ólmosöveket a legmagasabb áron veszünk. Sörétyek, Timisoara (Bulev. Cetatii 97.) Vasbeton torony a Becskerek utcén, Telefon 19.48. (240)

Orajavitásokat hosszú garanciával vállal „ORA FIXA” új módszer, 300.000 originalis alkatrészek, IV., Str. Ion Brătianu 31.

Különféle

Vasúti vendéglő

hat szobával, teljes felszereléssel, biztos vagyonszerzés, megfelelő óvadékkal bérbeadó. „Argus” ügynökség, II. kerület, Strada Stefan cel Mare 4. (2518)

Diákok tanítását

bármely tantárgyra és bármely osztályra, esetleg csak francia, román, angol nyelvekre vállal liceumi tanárnó, lakás vagy nyugdíj ellenében. Bővebbet 9-10 óra között Bergenann tanárnónól, kedvelmi liceumban, a Capitol-mozival szemben. (2526)

Hirdessen a Déli Hírlapban